

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران

(مشهد - قم - شیراز)

گروه شغلی
گردشگری

کد ملی آموزش شایستگی

۵۱۱۳-۵۵-۰۱۰-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۴/۸/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب: دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۱-۰۱۰-۵۵-۵۱۱۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته گردشگری: "راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)"

- علی موسوی؛

• دبیر شورای برنامه ریزی درسی و مدیر کل دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- ارژنگ بهادری؛

• مدیر گروه های برنامه ریزی درسی کشاورزی و معاون دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- رامک فرح آبادی؛

• مدیر گروه های برنامه ریزی درسی صنعت و معاون دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- محمد علی حاتمیان؛

• رئیس گروه برنامه ریزی درسی گردشگری و هتلداری دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان خراسان رضوی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی :

تهران- خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، نیش نصرت، ساختمان شماره ۲، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، شماره ۹۷

تلفن: ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شایستگی «راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)»

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمد علی حاتمیان	فوق لیسانس	تاریخ	رئیس گروه برنامه ریزی درسی گردشگری سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	۱۴	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	محمود قندری	لیسانس	زبان انگلیسی	مدرس زبان انگلیسی و موسس و مدیر آموزشگاه فنی و حرفه ای آزاد کیش مشهد	۲۱	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۶۰۶۶۲۸۲ تلفن همراه : ۰۹۳۹۳۵۱۹۱۱۴ ایمیل : mahmud.ghondory@gmail.com آدرس : مشهد آزادشهر امامت ۹ پلاک ۹/۱
۳	احمد رستمیانی	لیسانس	زبان انگلیسی	موسس و مدیر آموزشگاه فنی و حرفه ای آزاد نخبگان پیشاهنگ	۳۵	تلفن ثابت : ۰۵۱۴۲۶۳۳۵۳۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۳۵۲۶۷۵۷ ایمیل : a.rostamiani@gmail.com آدرس : نیشابور خیابان ۱۵ خرداد ۳ پلاک ۶۹
۴	کمال الدین مداح	لیسانس	برق قدرت	رئیس اداره موسسات کارآموزی آزاد و مشارکتهای مردمیاستان خراسان رضوی	۲۳	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۷۲۸۶۰۰۹ تلفن همراه : ۰۹۱۵۳۵۲۴۹۳۸ ایمیل : maddah_kamal@yahoo.com آدرس : اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی میدان فردوسی ابتدای بلوار شهید قرنی نرسیده به پمپ بنزین
۵	عبدالله جلیلی	فوق لیسانس	کشاورزی	کارشناس پژوهش و برنامه ریزی استان خراسان رضوی	۱۲	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۷۲۸۶۰۰۶ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۰۴۲۳۹۷ ایمیل : Jalili_abdollah@yahoo.com آدرس : اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی میدان فردوسی ابتدای بلوار شهید قرنی نرسیده به پمپ بنزین
۶	فریبا صم	لیسانس	جغرافی	مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی	۱۰	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۸۶۵۶۱۹۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۱۰۱۲۷۲۰ ایمیل : Faribasem@gmail.com آدرس: مرکز هتلداری و گردشگری شماره ۵ خراسان رضوی

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شایستگی «راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)»

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه- کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۷	معصومه خالقی	لیسانس	زبان انگلیسی	مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی	۴	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۸۷۹۷۲۵۰ تلفن همراه : ۰۹۱۲۵۰۴۳۰۰۲ ایمیل : khaleqi.m@gmail.com آدرس: مرکز هتلداری و گردشگری شماره ۵ خراسان رضوی
۸	سمیه صدیقی	لیسانس	تاریخ	مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای خراسان رضوی	۶	تلفن ثابت : ۰۵۱۳۳۸۶۵۴۴۴ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۱۳۶۸۴۵ ایمیل : ----- آدرس: مرکز هتلداری و گردشگری شماره ۵ خراسان رضوی

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:
راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)
شرح استاندارد آموزش شغل:
راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) شایستگی از حوزه گردشگری است که دارای کارهایی از قبیل های: ۱- بکارگیری اصول میزبانی، معاشرت و رفتار و اخلاق اسلامی در اماکن مذهبی ۲- اجرای برنامه گشت و راهنمایی زائرین و ۳- ارائه اطلاعات به زائرین در خصوص شهرهای مذهبی (مشهد- قم- شیراز) و زندگینامه امام رضا (ع) ، حضرت معصومه (س) و حضرت شاه چراغ (ع) است و با مشاغل هم چون: راهنمای محلی - راهنمای عمومی گردشگری و راهنمای گردشگری فرهنگی در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی:
حداقل میزان تحصیلات: دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامتی کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز: راهنمای عمومی گردشگری
طول دوره آموزش:
طول دوره آموزش: ۶۰ ساعت - زمان آموزش نظری: ۲۱ ساعت - زمان آموزش عملی: ۳۹ ساعت - زمان کارورزی: - ساعت - زمان پروژه: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی: ۲۵٪ - عملی: ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان:
کارشناس مدیریت جهانگردی، تاریخ و جغرافیا با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط.

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) شغلی از رشته گردشگری است با هدف راهنمای زائرین در شهرهای اصلی زیارتی مشهد، قم و شیراز و با مشاغلی چون راهنمای محلی، راهنمای عمومی گردشگری در ارتباط است.

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Guide the pilgrims to the holy cities of Iran

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

- راهنمای محلی
- راهنمای عمومی گردشگری
- راهنمای گردشگری فرهنگی

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

طبق سند و مرجع	☒	الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
طبق سند و مرجع	☐	ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
طبق سند و مرجع	☐	ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☐	د : نیاز به استعلام از وزارت کار

ردیف	عناوین
۱	بکارگیری اصول میزبانی، معاشرت و رفتار و اخلاق اسلامی در اماکن مذهبی
۲	اجرای برنامه گشت و راهنمایی زائرین
۳	ارایه اطلاعات به زائرین در خصوص شهرهای مذهبی (مشهد- قم- شیراز) و زندگینامه امام رضا (ع) ، حضرت معصومه (س) و حضرت شاه چراغ (ع)

استاندارد آموزش شغل « راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) »
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	زمان آموزش			عنوان: بکارگیری اصول میزبانی، معاشرت و رفتار و اخلاق اسلامی در اماکن مذهبی
	جمع	عملی	نظری	
	۲۲	۱۲	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تجهیزات:				دانش:
- ویدئو پروژکتور		۱		- آداب معاشرت و رعایت اخلاق اسلامی
کامپیوتر		۱		- شیوه های رفتاری میهمان
تخته وایت برد		۱		- شیوه های رفتاری میزبان
دوربین عکاسی دیجیتال		۱		- آداب پذیرایی از زائرین
میز مربی				- شیوه های رفتاری بالادست و پائین دست
صندلی مربی		۵		- تشریح آداب و رسوم زیارت حرمین شریفین امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و شاهچراغ(ع)
میز کارآموز				مهارت:
صندلی کارآموز	۲			- رفتار مودبانه منطبق بر آداب معاشرت و رعایت اخلاق اسلامی
مواد مصرفی:	۱			- بیان اهداف سفر و مدت اقامت زائران
کاغذ				- نحوه بیان و اجرای آداب پذیرایی از زائران
ماژیک وایت برد	۸			- انجام آداب زیارت امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاه چراغ (ع)
DVD و CD				نگرش:
تخته پاک کن				- رعایت اصول اخلاقی در میزبانی از زائرین
خودکار				ایمنی و بهداشت:
مداد				- حفظ سلامتی زائرین
ابزار:				
کتابهای آشنایی با قوانین گردشگری				
دایره المعارف های گردشگری ایران و جهان				
گیتی و اطلس جغرافیای ایران و جهان				

استاندارد آموزش شغل « راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) »
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	زمان آموزش			عنوان : اجرای برنامه گشت و راهنمایی زائرین
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تجهیزات:				دانش :
- ویدئو پروژکتور			۱	- برنامه روزانه راهنمایی زائرین
کامپیوتر			۱	- مدیریت زمان در اجرای گشت و راهنمایی زائرین
تخته وایت برد			۱	- اماکن مورد نظر در برگزاری گشت و راهنمایی زائرین
دوربین عکاسی دیجیتال		۲		مهارت :
میز مربی		۱۳		- استفاده از عوامل اجرایی در راهنمایی زائرین
صندلی مربی	- اجرای برنامه های گشت و راهنمایی زائرین			
میز کارآموز	نگرش :			
صندلی کارآموز	- لزوم توجه به نقشه راهها - رعایت اصول اخلاق حرفه ای در معرفی درست آثار تاریخی			
مواد مصرفی:	ایمنی و بهداشت :			
کاغذ	- توجه به ظرفیت تحمل بازدید از جاذبه ها			
ماژیک وایت برد	توجهات زیست محیطی :			
DVD و CD	- عدم آلودگی زیست محیطی مناطق تاریخی و زیارتی			
تخته پاک کن				
خودکار				
مداد				
ابزار:				
کتابهای آشنایی با قوانین گردشگری				
دایره المعارف های گردشگری ایران و جهان				
گیتی و اطلس جغرافیای ایران و جهان				

استاندارد آموزش شغل « راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) »
- برگه‌ی تحلیل آموزش شایستگی

	زمان آموزش			عنوان: آرایه اطلاعات به زائرین در خصوص شهرهای مذهبی (مشهد- قم- شیراز) و زندگی‌نامه امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع)
	نظری	عملی	جمع	
	۸	۱۲	۲۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تجهیزات: - ویدئو پروژکتور کامپیوتر تخته وایت برد دوربین عکاسی دیجیتال میز مربی صندلی مربی				دانش : - تاریخچه و مختصات جغرافیایی شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) - سبک های مختلف معماری در حرم مطهر امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع) - اعیاد و مناسبت های مذهبی در شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) - زندگی‌نامه امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع)
میز کارآموز صندلی کارآموز				مهارت : - تبیین مختصات تاریخی و جغرافیایی شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)
مواد مصرفی: کاغذ ماژیک وایت برد DVD و CD		۳	۳	- تبیین سبک های مختلف معماری در حرم مطهر امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع) - تبیین زندگی‌نامه امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع)
تخته پاک کن خودکار مداد			۶	نگرش : - رعایت اصول اخلاق حرفه ای در بازدید از جاذبه های معماری و جغرافیایی و تاریخی شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)
ابزار: کتابهای آشنایی با قوانین گردشگری دایره المعارف های گردشگری ایران و جهان گیتی و اطلس جغرافیای ایران و جهان				ایمنی و بهداشت : - رعایت اصول بهداشتی در بازدید از جاذبه های معماری و حرم های مظهر امام رضا(ع)، حضرت معصومه (س) و حضرت شاهچراغ (ع)

– برگه استاندارد تجهیزات شغل « راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز) »

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	جعبه کمک های اولیه	استاندارد	۱ عدد	
۲	دیتا پروژکتور با متعلقات آن	استاندارد	۱ دستگاه	
۳	رایانه با متعلقات آن	استاندارد	۱ دستگاه	
۴	کپسول آتش نشانی	CO _۲	۱ عدد	
۵	تخته وایت برد	۲۰۰ × ۱۵۰ سانتی متر	۱ عدد	
۶	میز مربی	موجود در بازار	۱ عدد	
۷	صندلی مربی	چرخدار	۱ عدد	
۸	میز کار آموز	موجود در بازار	۱۵ عدد	
۹	صندلی کارآموز	موجود در بازار	۱۵ عدد	

- برگه استاندارد مواد راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A۴	۵ بسته	
۲	ماژیک وایت برد	در رنگ های مختلف	۵ عدد	
۳	DVD و CD	موجود در بازار	۵ عدد	
۴	خودکار	در رنگ های مختلف	۵ عدد	
۵	مداد	HB	۵ عدد	
۶	تخته پاک کن	موجود در بازار	۲ عدد	

توجه:

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار راهنمایی زائرین شهرهای مذهبی ایران (مشهد- قم- شیراز)

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	گیتی و اطلس جغرافیای ایران	موجود در بازار	۱	
۲	کره جغرافیایی	موجود در بازار	۱	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	ایران از آغاز تا اسلام	رومن گریمن				انتشارات علمی و فرهنگی
۲	تاریخ ایران بعد از اسلام			۱۳۶۸	تهران	انتشارات مه کامه
۳	آشنایی با فن راهنمایی در تور	اصغر حیدری		۱۳۸۹		انتشارات مه کامه
۴	جغرافیای جهانگردی ایران	افشین شهاب و مهندس هیلدا دادفر				دانشگاه آزاد اسلامی
۵	شناخت روحیات ملل	علی اصغر حیدری		۱۳۸۹		انتشارات مه کامه
۶	بناهای تاریخی خراسان	علی اصغر مقری		۱۳۸۹		انتشارات مه کامه
۷	فرهنگ خراسان	عزیزالله عطاردی		۱۳۸۸	تهران	انتشارات عطارد
۸	عقاید و آداب و رسوم خراسان	دکتر جواد شکورزاده				
۹	سیمای مشهد مقدس	مجموع مولفان		۱۳۸۵		سازمان میراث فرهنگی
۱۰	جغرافیای تاریخ هجرت امام رضا (ع) از مدینه تا مرو	جلیل عرفان منش		۱۳۷۴	مشهد	انتشارات آستان قدس رضوی
۱۱	تاریخ و رجال شرق خراسان	ابراهیم زنگنه قاسم آبادی				

– سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	تاریخچه توریستی ایران			محمود قدری		-	تحقیق کامل و جامع به زبان انگلیسی
۲							
۳							
۴							
۵							

ردیف	عنوان
۱	www.Wikipedia.com
۲	www.Britanica.com
۳	www.Americana.com
۴	www.Iranica.com